872/11

Den 11. juli 2011 blev i sag nr. 78.681:

xxxxxxx xxxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Lærernes Pension,
Forsikringsaktieselskab
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspensionsordning i Lærernes Pension, Forsikringsaktieselskab. Hun klager over størrelsen af den invalidepension, som hun midlertidigt har fået tilkendt af selskabet.

Selskabet henviser til, at klageren - i forbindelse med sin genoptagelse i pensionsordningen - har undladt at afgive helbredsoplysninger. Pensionsordningen er derfor oprettet med begrænset dækning, hvilket er årsagen til invaliditetsydelsernes størrelse.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 1/7 2010, fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Optaget som medlem i Lærernes Pension pr. 1. feb. 1999 på normale vilkår (police nr. …891). Indbet. stoppet pr. 30. juni 1999 (p.g.a. ophør i hidtidig stilling). Indbet. genopt. 1. aug. 2001. Krav om ny indmeldelsesblanket/helbredserklæring. LP rykkede, men dok. fremkom ikke. Derfor oprettedes alene ordning med stærkt reduceret dækning ved invaliditet/død (police nr. …892). Pr. 1. okt. 2008 bevilges invalidepension, men alene på grundlag af den oprindelige police (police nr. …891). Det fremgår af statusattest fra overlæge … på … Sygehus, Medicinsk Afd. at [klager] er 'Tidl. rask, Debuterer 11.06.08 med akut svær sygdom---'. Ved brev af 22. marts 2010 fra … Lærerkreds (fuldmagt fra [klager] anmodes LP om at revurdere [klagers] sag m.h.p. udbetaling af invalidepension på grundlag af begge policenumre, idet LP's manglende modtagelse af ny helbredserklæring i forbindelse med genoptagelse af pensionsindbetalingen pr. 1. aug. 2001 ikke findes at burde kunne medføre at [klager] ikke er berettiget til at modtage invalidepension i forbindelse med en lidelse, som dokumenterbart er opstået mange år efter [klagers] 'forseelse' omkring manglende indsendelse af fornyet helbredserklæring. Der henvises i henvendelsen til LP bl.a. til Forsikringsaftalelovens 9 , iflg.

hvilken bestemmelse selskabet ikke kan gøre gældende at en urigtig oplysning (manglende oplysning sidestilles i h.h.t. § 4 7 og 8 med urigtig oplysning) er givet såfremt ----- den omstændighed, hvorom selskabet er forblevet uvidende, var uden betydning for det eller senere har ophørt at have betydning'.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Det ønskes at LP Pension anerkender at den manglende helbredserklæring fra ult. 2001 fra [klager], som på dette tidspunkt dokumenterbart var sund og rask, ikke medfører, at [klager] ikke i 2008 kan få invalidepension på baggrund af den samlede pensionsindbetaling til LP Pension."

Selskabet har i brev af 17/8 2010 til nævnet redegjort for sagen og sin afgørelse således:

"**Sagsfremstilling**
Klager bliver med virkning fra 1. februar 1999 optaget i Lærernes Pension med en forsikringsdækning på normale vilkår (bilag …).

Klager orienteres i brev af marts 2000 om, at der ikke er modtaget præmie på hendes forsikring siden 1. juli 1999, hvorfor hun automatisk bevarer sin forsikringsdækning frem til den 1. juli 2001. Af brevet fremgår hvilke muligheder klager har for at bevare sine dækninger, herunder, at hun kan vælge at få omskrevet forsikringen til fripolice med deraf følgende nedsat bidragsbetaling. Af brevet fremgår det også, at hvis præmieindbetalingen ikke bliver påbegyndt igen og/eller klager ikke inden 1. juli 2000 kontakter Lærernes Pension, så vil hendes forsikring automatisk blive ændret til fripolice med virkning fra 1. juli 2000. Det fremgår også af brevet, at ved en evt. senere genoptagelse af præmiebetalingen, så skal klager afgive nye helbredsoplysninger (bilag …).

I brev af januar 2001 til klager fremgår det, at policen er blevet omskrevet til fripolice pr. 1. juli 2000 (bilag …). Det fremgår også, at ændringen har betydet, at forsikringsdækningen er nedskrevet på basis af forsikringens depot pr. 1. juli 2000. Oplysningen om, at der ved en evt. fornyet præmieindbetaling skal afgives helbredsoplysninger gentages i brevet.

August 2001 genoptager klager sin bidragsindbetaling til Lærernes Pension. 14. juni 2002 får klager brev fra Lærernes Pension om, at hun nu igen er optaget i pensionsordningen (bilag …). Af brevet fremgår det, *at 'det er vigtigt, at du snarest muligt udfylder og returnerer indmeldelsesblanketten inden svarfristens udløb. Ud fra dine helbredsoplysninger vurderer vi, om du kan optages i pensionsordningen på normale vilkår'.* I brevet er svarfristen anført til 1. juli 2002.

I brev af 19. juli 2002 (bilag …) til klager fra Lærernes Pension rykkes klager for at udfylde og returnere indmeldelsesblanketten. Af brevet fremgår det, at klagers indmeldelse i pensionsordningen er obligatorisk, hvorfor Lærernes Pension skal oprette en forsikring til hende. Forsikringen vil blive oprettet med stærkt reduceret dækning ved død eller invaliditet, hvis ikke Lærernes Pension modtager den vedlagte indmeldelsesblanket, herunder helbredsoplysninger, senest 3 uger fra den 19. juli 2002.

Den 28. januar 2003 (bilag …) skriver Lærernes Pension til klager, at man stadig ikke har modtaget de helbredsoplysninger, som bedt om. Klager har derfor fået en forsikring med en stærkt reduceret dækning ved invaliditet eller død. Af brevet fremgår det, at den reducerede forsikringsdækning gør, at der i tilfælde af invaliditet eller død inden pensionering, kun udbe-

tales klagers indbetalte beløb minus omkostninger og plus rente samt, at beløbene udbetales over 13 år. Endelig fremgår det, at hvis klager på et senere tidspunkt indsender helbredsblanketten er der mulighed for, at hun kan få sædvanlig dækning ved invaliditet eller død.

Til brevet er vedlagt klagers police, som den ser ud på baggrund af den stærkt reducerede dækning (bilag …). Af policen fremgår det, at afsnittet 'Ved invaliditet inden pensionering': 'Depotet på invaliditetstidspunktet kan udbetales, hvis din generelle erhvervsevne - efter selskabets skøn og uafhængigt af offentlige myndigheders vurdering - varigt nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne alene på grund af helbredsmæssige forhold. Depotet konverteres til rater og udbetales månedligt forud over 13 år, dog længst til dit 85. år'.

Fra 1. oktober 2008 bevilliges klager midlertidig invalidepension fra Lærernes Pension (bilag …). Pension bevilges fra klagers forsikring med stærkt reduceret dækning ved invaliditet. Der verserer ingen tvist om tilkendelsen af den midlertidige invalide pension alene en tvist om størrelsen heraf.

Klager kontakter i november 2009 Lærernes Pension, da hun er utilfreds med størrelsen af den midlertidige invalidepension. Klager bliver under samtalen oplyst om, at hun kan søge en forsikringsdækning med fuld invaliditetsdækning, hvis hun kan afgive 'normale' helbredsoplysninger. De konkrete formuleringer fremgår af bilag (bilag …)

November 2009 kontakter … Lærerkreds, på vegne af klager, Lærernes Pension, da klager gerne vil have en forklaring og oplyses om sine muligheder.

I brev af 27. november 2009 (bilag …) redegør Lærernes Pension til klager for, hvorfor klagers forsikrings dækning er reduceret.

I brev af 22. marts 2010 skriver … Lærerkreds, på vegne af klager, til Lærernes Pension (bilag …). … Lærerkreds er af den opfattelse, at sagen bør revurderes, da det er … Lærerkreds opfattelse, at det forhold, at klager ikke har afgivet helbredsoplysninger på tidspunktet for hendes genoptagelse ikke bør give klager en forsikring med stærkt reduceret dækning, da klager formentlig ville have kunnet afgive 'normale' helbredsoplysninger på tidspunktet for hendes genoptagelse. I brevet påberåbes Forsikringsaftalelovens regler om urigtigt afgivelse af oplysninger.

I brev af 30. marts 2010 (bilag …) svarer den klageansvarlige hos Lærernes Pension klager, at afslaget fastholdes. Lærernes Pension har på ny gennemgået sagen og fastholder, at klager burde have reageret i relation til at indsende helbredsoplysninger. Det begrundes bl.a. med, at klager flere gange er bedt om at indsende helbredsoplysninger, at klager klart og tydeligt er gjort opmærksom på, at manglende helbredsoplysninger ville få konsekvenser for hendes forsikringsdækning i form af en stærkt reduceret dækning ved invaliditet og død, at brevene må anses for kommet frem til klager samt, at der i marts 2006 i medlemsbladet er informeret om muligheden for, at medlemmer med en pensionsordning med reducerede dækninger, som følge af manglende indsendelse af helbredsoplysninger, kunne ændre vilkår forudsat de kunne afgive 'normale' helbredsoplysninger (bilag …). Alle disse forhold taget i betragtning, finder Lærernes Pension ikke, at der er grundlag for at ændre klagers forsikringsdækning.

Klager indbringer sagen for Ankenævnet den 1. juli 2010.

Begrundelse

Betingelserne der gælder for klager, er de almindelige forsikringsbetingelser for Lærernes Pension, forsikringsaktieselskab 1. juli 1999 (Bilag …). Af disse fremgår det af:

§ 2, stk. 1: *'Forsikringsaftalen indgås på grundlag af en skriftlig anmodning om forsikring samt attester og erklæringer, der efter selskabets skøn er nødvendige. Dette gælder også ved genoptagelse af præmiebetalingen, forhøjelser og øvrige ændringer'.*

Og det fremgår af § 3, at *'Er der afgivet urigtige oplysninger eller mangelfulde oplysninger i nogen af de i § 2, stk. 1 nævnte dokumenter gælder reglerne i 'Lov om forsikringsaftaler', hvorefter forsikringsdækningen kan bortfalde helt eller delvist'.*

Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at Lærernes Pension i deres antagelsesbetingelser, både ved optagelse og genoptagelse, frem til ændringen 1. april 2006, har lagt afgørende vægt på, at medlemmet skulle indsende en helbredserklæring og på baggrund af denne, foretog Lærernes Pension en vurdering af, om medlemmet kunne få en forsikring med fuld eller reduceret dækning. Altså om et medlem kunne afgive 'normale' helbredsoplysninger.

Det fremgik tydeligt af forsikringsbetingelserne, at hvis et medlem afgav urigtige eller mangelfulde oplysninger, så kunne forsikringsdækningen reduceres.

I denne sag er klager flere gange anmodet om at indsende helbredserklæring. Klager er i brev af 14. juni 2002 (bilag …), brev af 19. juli 2002 (bilag …) og endelig i brev af 28. januar 2002 (bilag …) anmodet om helbredserklæring og gjort opmærksom på konsekvenserne af ikke at indsende denne. Ydermere er klager informeret om (bilag …), at hun på et senere tidspunkt kan indsende helbredsoplysninger og muligvis opnå en fuld forsikringsdækning.

Derudover bringes der i medlemsbladet i marts 2006 en artikel om ændringen af antagelsesbetingelserne for optagelse i Lærernes Pension. Af denne fremgår det, at medlemmer, der som klager, har fået en forsikring med en stærkt reduceret dækning, kan henvende sig til Lærernes Pension, hvorefter et medlem kan tilbydes en forsikring med fuld dækning, hvis medlemmet kan afgive 'normale' helbredsoplysninger, konkret ved ikke kan sige 'ja' til nogle oplistede situationer jf. bilag ...

Lærernes Pension ændrede pr. 1. april 2006 antagelsesregler sådan, at medlemmer fremover ikke længere skulle aflevere helbredsoplysninger ved (gen)optagelse og sådan, at kun få medlemmer efterfølgende ville blive nødt til at indsende en pensionserklæring. I denne forbindelse gjorde Lærernes Pension det muligt for de medlemmer, der aldrig havde indsendt helbredsoplysninger og derved fået reducerede forsikringsdækninger, at ændre den reducerede forsikringsdækning til fuld forsikringsdækning, hvis de kunne afgive 'normale' helbredsoplysninger også jf. bilag …

Hvis et medlem ikke kan afgive 'normale' helbredsoplysninger, har Lærernes Pension ikke mulighed for at tilbyde en forsikring med fuld dækning. Det skyldes det forhold, at tegning af en forsikring mod en begivenhed, der allerede på tidspunktet for tegningen er indtrådt, vil kunne betegnes som spekulation mod de øvrige medlemmer i pensionsordningen, da fællesskabet derved ville skulle afholde en forsikringsdækning, der ikke har været indregnet i de forsikringsmæssige hensættelser og det således ikke har været muligt at tage højde for, hvilket vil være i strid med principperne for forsikring.

Lærernes Pension anvender en særlig lempelig helbredsvurdering, hvorfor det også er afgørende, at selskabet får mulighed for at foretage vurderingen. Den lempelige helbredsvurdering bestod frem til 1. april 2006 i, at medlemmet skulle indsende en udfyldt helbredserklæ-

ring. Denne var kortfattet og bredt formuleret og Lærerens Pension ville på denne baggrund vurdere, om der var brug for yderligere indhentelse af helbredsoplysninger. Når Lærernes Pension havde foretaget vurderingen, så var 'risikoen' for en evt. senere invaliditet overgået til selskabet og indgik dermed i de forsikringstekniske beregninger, der ligger til grund for udbetaling af forsikringsdækninger.

Når klager til trods for opfordringer til at indsende erklæringen, først finder det relevant at opnå fuld forsikringsdækning på et tidspunkt, hvor klager dokumenterbart er blevet syg, er det Lærernes Pensions opfattelse, at selskabet dels ikke har mulighed for at stille klager som om, hun ikke var syg på tidspunktet for tegningen af forsikringen jf. principperne for forsikring dels, at klager ikke har krav på at få en forsikring med fuld dækning, da hun trods gentagne anmodninger, ikke har opfyldt forsikringsbetingelserne herfor. At klager ikke var opmærksom på konsekvenserne ved manglende helbredserklæring, trods gentagne breve herom, ændrer efter Lærernes Pensions opfattelse ikke på, at der ikke er grundlag for at give klager en forsikring med fuld dækning på et tidspunkt, hvor klager dokumentérbart er blevet syg.

Lærernes Pension har for god ordens skyld spurgt Center for Helbred og Forsikring om der på grundlag af klagers foreliggende helbredsoplysninger (klagers statusattest af 22. juli 2009, som indsendt af klager) ville have været helbredsmæssige årsager, der ville have haft betydning for tegningen i 2001. Centret oplyser, at det ville der ikke på det foreliggende (bilag …).

De antagelsesbetingelser, som Lærernes Pension har valgt at anvende frem til 1. april 2006 er udtryk for principperne i Forsikringsaftaleloven. Lærernes Pension forbeholder sig retten til ikke at give et medlem forsikringsdækning, hvis medlemmet ikke gør opmærksom på udvalgte helbredsmæssige forhold ved (gen)optagelsen eller ikke indsender disse oplysninger. Lærernes Pension tilbyder medlemmer, der grundet manglende indsendelse af helbredserklæring og som konsekvens heraf har en reduceret dækning ved invaliditet og død at søge om en forsikring med fuld dækning. Dette tilbud gives frem til et evt. tidspunkt, hvor medlemmet ikke længere kan afgive 'normale' helbredsoplysninger. Med andre ord kan man sige, at når klager først vælger at tegne en forsikring på et senere tidspunkt, så er det klager der bærer risikoen herfor. Hvis klager havde valgt at tegne forsikring med fuld dækning på tidspunktet for sin genoptagelse, så ville Lærernes Pension have båret risikoen for en evt. udbetaling af en helbredsbetinget ydelse for tiden efter tegningen af klagers forsikring.

Det er således Lærernes Pensions opfattelse, at klager er informeret grundigt om baggrunden for afgivelse af helbredsoplysninger ved (gen)optagelse samt om konsekvenserne ved ikke at gøre det og, at Lærernes Pension jf. forsikringsbetingelsernes §§ 2 og 3 kan reducere forsikringsdækningen for medlemmer, der ikke har sendt helbredserklæringen ind, herunder for klager. Derudover er det opfattelsen, at den antagelsesprocedure, som Lærernes Pension anvendte frem til 1. april 2006, var i overensstemmelse med Forsikringsaftalelovens bestemmelser om afgivelse af urigtige/manglende oplysninger.

Konklusion
På baggrund af ovennævnte er det derfor Lærernes Pensions opfattelse, at klagers manglende afgivelse af helbredsoplysninger, på tidspunktet for klagers genoptagelse i pensionsordningen, ikke kan føre til at klager har krav på at få ændret sin reducerede forsikringsdækning til en forsikring med fuld dækning på det senere tidspunkt, hvor klager dokumenterbart er blevet syg. Den risiko, der er forbundet med at afgive helbredsoplysninger på et senere tidspunkt end ved (gen)optagelsen, ses i denne sag at skulle bæres af klager, også henset til, at klager flere gange i forløbet er anmodet herom og gjort opmærksom på konsekvenserne herved. Lærernes Pension skal derfor fastholde de tidligere afgørelser til klager."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**A Generelle betingelser**
…
§ 2. Forsikringsaftalen
Forsikringsaftalen indgås på grundlag af en skriftlig anmodning om forsikring samt attester og erklæringer, der efter selskabets skøn er nødvendige. Dette gælder også ved genoptagelse af præmiebetalingen, forhøjelser og øvrige ændringer.
…
§ 3. Urigtige oplysninger
Er der afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger i nogen af de i § 2, stk. 1 nævnte dokumenter, gælder reglerne i 'Lov om forsikringsaftaler', hvorefter forsikringsdækningen kan bortfalde helt eller delvist."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder ikke anledning til at betvivle, at selskabet har afsendt de omtalte breve til klageren.

Klageren har - til trods for flere anmodninger herom - undladt at afgive helbredsoplysninger. På den baggrund finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
udskriften bekræftes

Henning Jønsson